

Eich cyf/Your ref P-06-1211
Ein cyf/Our ref LW/11432/21

Jack Sargeant AS
Cadeirydd – Y Pwyllgor Deisebau

deisebau@senedd.cymru

25 Hydref 2021

Annwyl Jack,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 17 Medi at y Gweinidog Newid Hinsawdd ynghylch Deiseb P-06-1211 Dylid cael gwared ar y camerâu cyflymder cyfartalog a'r terfyn cyflymder o 50mya ar yr M4 rhwng Casnewydd a Chaerdydd. Rhoddwyd eich llythyr i mi oherwydd fy nghyfrifoldebau portffolio ac ymddiheuraf am yr oedi wrth ymateb.

Yn dilyn penderfyniad y Prif Weinidog i beidio â bwrw ymlaen â Ffordd Liniaru'r M4, sefydlwyd Comisiwn Trafnidiaeth De-ddwyrain Cymru (SEWTC) i ystyried y problemau, y cyfleoedd, yr heriau a'r amcanion ar gyfer mynd i'r afael â thagfeydd ar yr M4 yn ne-ddwyrain Cymru a gwneud argymhellion i Lywodraeth Cymru ar atebion hirdymor. Dylid nodi bod y Comisiwn yn weithredol annibynnol ar Lywodraeth Cymru.

Ystyriodd y Comisiwn ystod eang o opsiynau i fynd i'r afael â thagfeydd ar yr M4. Cymeradwyodd Llywodraeth Cymru [argymhellion terfynol](#) y Comisiwn ym mis Ionawr 2021. Gellir dod o hyd i fanylion ar-lein yr [argymhellion y Comisiwn a gymeradwywyd gan Lywodraeth Cymru](#).

Mae [Llwybr Newydd - Strategaeth Drafnidiaeth Cymru](#) yn rhoi pobl a newid hinsawdd wrth wraidd ein system drafnidiaeth. Mae'r Strategaeth yn canolbwyntio ar dair blaenoriaeth, sy'n rhoi pwyslais ar leihau'r angen i deithio ond pan fo angen i bobl deithio, byddant yn defnyddio dulliau trafndiaeth gynaliadwy lle bo hynny'n bosibl.

Mae angen llai o geir ar ein ffyrdd, mwy o bobl yn defnyddio trafndiaeth gyhoeddus a mwy o gerdded neu feicio. Lle mae angen seilwaith trafndiaeth newydd arnom, byddwn yn meithrin ffordd newydd o weithio. Byddwn yn defnyddio'r Hierarchaeth Cynllunio Trafnidiaeth Gynaliadwy i roi blaenoriaeth i ateb y galw am deithio drwy gerdded, beicio a thrafnidiaeth gyhoeddus cyn cerbydau modur preifat.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Lee.Waters@llyw.cymru
Correspondence.Lee.Waters@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Rydym wedi penodi Simon Gibson CBE yn Gadeirydd Bwrdd Cyflawni Burns, gyda Dr Lynn Sloman MBE yn Is-gadeirydd. Gyda'i gilydd maent yn goruchwyllo hynt y 58 o argymhellion Burns gan yr Uned bwrpasol a sefydlwyd yn Trafnidiaeth Cymru. Mae'r Uned Gyflawni eisoes yn gwneud cynnydd da. Mae'n defnyddio ffordd newydd o weithio i ddod â rhanddeiliaid amrywiol at ei gilydd i gyflawni'r argymhellion aml-foddol. Er enghraifft:

- Mae wedi edrych ar hyd a lled y llwyth nesaf o waith technegol sydd ei angen i wella Prif Reilffordd De Cymru yn barod ar gyfer Llywodraeth y DU, a'i Hadolygiad Cysylltedd Undebau, i wella'r seilwaith hwn nad yw wedi'i ddatganoli.
- Mae'n datblygu opsiynau ar gyfer gwelliannau blaenllaw i'r seilwaith beicio a bysiau rhwng Caerdydd a Chasnewydd, gan ddwyn ynghyd a chefnogi'r Awdurdodau Lleol.
- Mae'n gweithio gyda Dafydd Trystan, Cadeirydd y Bwrdd Teithio Llesol, i edrych ar opsiynau ar gyfer annog newid mewn ymddygiad.

Cyhoeddwyd ein [Cynllun Aer Glân i Gymru](#) ym mis Awst 2020. Gall llygredd aer effeithio ar iechyd y cyhoedd, yr amgylchedd naturiol a'r economi, a gall amlygiad i lefelau uchel o nitrogen deuocsid amharu ar lwybrau anadlu'r ysgyfaint, gan gynyddu symptomau'r rhai sy'n dioddef o glefydau'r ysgyfaint. Mae amlygiad tymor byr i nitrogen deuocsid hefyd yn gysylltiedig â mwy o afiachusrwydd cardiofasgwlaidd ac anadlol.

Mae'r amgylchedd wrth wraidd ein penderfyniadau ac rydym wedi ymrwymo i fynd i'r afael â ffynonellau llygredd aer a sicrhau hawl pobl i aer glân yng Nghymru. Gwella ansawdd aer yw un o'r heriau mwyaf cymhleth sy'n ein hwynebu sy'n golygu bod angen gweithredu ar y cyd ar draws sectorau a chymunedau i sicrhau aer glân. Mae'n bwysig ein bod yn gwneud hyn yn iawn.

Rydym wedi cyflwyno terfynau cyflymder o 50mya mewn 5 lleoliad ledled Cymru i leihau llygredd nitrogen deuocsid, gan gynnwys ar yr M4 rhwng cyffyrdd 25 a 26 a bydd y terfyn cyflymder yn y lleoliad hwn yn cael ei orfodi gan ddulliau Gorfodi Cyflymder Cyfartalog yn y dyfodol. Deallwn y gallai terfynau cyflymder fod yn amhoblogaidd. Fodd bynnag, drwy ein hymchwiliadau, gwyddom ei bod yn debygol mai dyma'r ffordd gyflymaf a mwyaf effeithiol o leihau lefelau nitrogen deuocsid ac mae'n hanfodol bod gyrwyr yn cydymffurfio â'r terfyn cyflymder i leihau lefelau nitrogen deuocsid.

Yr hydref hwn byddwn yn cyhoeddi, yn destun ymgynghoriad, ein Cynllun Diweddarau ar y camau yr ydym yn eu cymryd i fynd i'r afael ag achosion lle mae'r lefel yn uwch na'r terfyn cyfreithiol o nitrogen deuocsid. Bydd yn manylu ar y cynnydd a wnaed hyd yma a'r camau nesaf i sicrhau ein bod yn mynd ati ar frys i wella ansawdd aer er budd iechyd y cyhoedd.

Yn gywir,

Lee Waters AS/MS

Y Dirprwy Weinidog Newid Hinsawdd
Deputy Minister for Climate Change